
Søker

Opplysninger om institusjonen

Kommunenavn	Skien kommune
Institusjonsnavn	Skien bibliotek
Postadresse	Postboks 37, Sentrum
Postnummer	3701
Poststed	Skien
Institusjonens leder	
Fornavn	Henriette
Etternavn	Stoltz
Telefon	90 804 030
E-post	biblioteket@skien.kommune.no

Sluttrapport

Prosjekttittel	Inn i et litterært og kunstnerisk univers – lek som metode og verktøy for litteraturformidling
Kategori	Forprosjekt
Tildelt beløp	100 000
Antall tildelingsår	1-årig
Tidsperiode	2023, 2024

Mål for prosjektet

Vi ønsker å teste ut virkemidler fra Ibsens verk som metode i litteraturformidling til barn og unge. Eksempler på virkemidler kan være å stille spørsmål, metaforbruk og at ting tar en annen form enn man tror (en twist). Vår «hypotese» er at hvis man formidling gjennom nysgjerrighet og lekenhet gjør veien til boka kortere. Vårt utgangspunkt vil være Henrik Ibsen, men modellen vil være overførbar til andre forfattere.

Vi vil kartlegge hva som gjøres på formidling for barn og unge ved andre institusjoner enn biblioteket for å knytte fagfellesskap og for å utvikle måten vi jobber med formidling på i egen sektor. Eksempler på andre institusjoner kan være museer, forskningsmiljøer og ulike kunstarenaer.

Vi vil teste modeller og metoder for formidling som lar seg tilpasse og videreutvikle.

Vi vil etablere et fagfellesskap som sammen jobber frem et hovedprosjekt.

Rapport

Måloppnåelse:

Vi har jobbet med to parallelle løp der det ene løpet gikk på innhenting av kompetanse på formidling og å knytte kontakter med andre institusjoner som jobber med formidling til barn og unge. Dette med et ønske om å lære av andre som er gode på formidling og lage fagfellesskap på tvers av fagområder. Vi startet tidlig arbeidet med å kartlegge institusjoner som jobber med formidling for barn og unge, i Norge og i utlandet. Etter at denne jobben var gjort landet vi på at vi ønsket å arrangere et formidlingsseminar i tilknytning til Appelsinia litteratur festival. Dermed ble Appelsinia-seminaret etablert.

Det andre løpet var å teste ut nye formidlingsopplegg for målgruppen. Med utgangspunkt i litterære virkemidler som Henrik Ibsen brukte ønsket vi å lage nye formidlingsopplegg for barn og unge. Vi knyttet til oss ressurspersoner og arrangerte en fagdag. Underveis i prosessen ble det vedtatt at Ibsenbiblioteket skulle bygges, og fokuset ble av den grunn flyttet over på arbeid med formidling internt og på kompetanseheving på tvers av avdelingene, være seg barneavdelingen og Sølvåren, fagavdelingen for Ibsenformidling.

Innhold og aktiviteter i prosjektet:

Formidlingsseminar: Høsten 2023 brukte vi på å kartlegge og knytte til oss kontakter med tanke på å etablere et seminar høsten 2024. Målgruppen for seminaret var lærere, barnehagelærere, bibliotekarer og andre som jobber med litteraturformidling til barn og unge. Fokuset var å gi deltakerne konkrete tips og verktøy på formidling. Siden seminaret ble lagt til Appelsinia litteraturfestival fikk seminardeltakerne også mulighet til å observere litteraturformidlinger med elever til stede. Våren 2024 ble brukt til planlegging og programarbeid og på å finne samarbeidspartnere. Telemark

fylkeskommunen ble med i prosjektgruppa og bidro i programarbeidet, med økonomi og med avvikling av seminaret. Kulturtanken bidro med innspill til program, økonomi og markedsføring. De første vi kontaktet var H. C. Andersens museum som har jobbet systematisk med formidling til barn og unge i mange år. Cecilie Horup Skøtt ble invitert til å holde innledningsforedrag og til holde to workshops for ulike målgrupper. Deretter utvidet vi med varierte programposter for ulike målgrupper. Trude Brendeland hadde workshop for de minste om å være i boka, David Kvamme Høvik snakket om skolebibliotek på videregående. Henriette Romme Lund fra Nasjonalt Videncenter for Læsning presenterte sin artikkel om leseylust og seminaret ble avsluttet med en samtale med Romme Lund og Petra Helgesen, der de så på perspektiver på Leselyststrategien. September 2025 ble Appelsiniaseminaret arrangert for første gang, med neste 100 deltakere. Tilbakemeldingene var veldig gode og vi har landet på å arrangere seminar annenhvert år framover. Neste seminar blir september 2026. Detaljert program for seminaret ligger på Skien biblioteks hjemmeside <https://skien.kommune.no/bibliotek>. I forbindelse med etableringen av seminaret ble det dannet et nettverk som i tillegg til Appelsinia består av Pegasus, Falturiltur, Nordisk barnebokkonferanse og Se og les. Nettverket blir brukt til å dele erfaringer, komme med innspill på program, og siden vi henvender oss til samme målgruppe er det viktig at vi tilbyr noe variert.

Uttesting av formidling:

Vi knyttet til oss en styrer i en barnehage som har arbeidet med Ibsenformidling for barn i mange år, og en lærer fra Oslo Met som hadde jobbet med Ibsenformidling med sine studenter ved barnehagelærerutdanningen. Vi gjennomførte en fagdag med de ressurspersonene, ansatte ved barneavdeling og Sølvåren, Ibsen formidlingssenter (fagavdeling Skien bibliotek). Fokuset var på Ibsen, barn og formidling. Planen var å videreføre dette arbeidet og teste ut en formidling i barnehagen vi hadde etablert samarbeid med.

I denne perioden ble det besluttet at Ibsenbiblioteket skulle bygges, og arbeidet med kompetanseheving internt ble satt i gang. Fokuset ble derfor flyttet til å arbeide med formidling internt og på kompetanseheving på tvers av avdelingene. Innhold og utformingen av barneavdelingen i det nye Ibsenbiblioteket. Vi måtte bruke tid til å etablere hvordan Ibsen skulle komme til uttrykk i barneavdelingen og vi landet på å ha fokus på eventyr, som også Ibsen var inspirert av da han skrev Peer Gynt.

Det er til nå gjennomført to fagseminarer med fokus på formidling av eventyr, i tillegg til to workshops om utforming av barneavdelingen med utgangspunkt i eventyr og Peer Gynt. Arbeidet med formidling og utforming av barneavdelingen, i tett samarbeid med Sølvåren, forsetter framover.

Overføringsverdi:

Oppsummert kan vi si at vi har fått etablert et formidlingsseminar som kommer mange i litteraturfeltet til gode. Gjennom observasjoner av formidlinger med elever til stede, kan seminardeltakerne få viktig kunnskap om barne og ungdomslitteratur, formidlinger og forfattere. Observasjonen har også overføringsverdi til egen praksis, og kan inspirere til nye måter å jobbe med litteraturformidling på i skole, barnehage eller biblioteket. Vi opplevde av seminardeltakerne synes fagprogrammet med fokus på praktisk formidling og formidlingstips var nyttig.

Det å lete utenfor eget felt når vi jobber med formidling er noe vi vil forsette å gjøre for å åpne dører til andre måter å jobbe med litteraturformidling på.

Når det gjelder uttesting av formidling kom vi ikke så langt som vi hadde håpet, men vi gjorde oss gode erfaringer underveis. Vi måtte bruke tid til å etablere hvordan Ibsen skulle komme til uttrykk i barneavdelingen i det nye Ibsenbibliotek. Vi landet på å fokusere på eventyr, som Ibsen var inspirert av da han skrev Peer Gynt. Å ha fokus på, og sette av tid til å jobbe med formidling, og jobbe med en felles forståelse at dette, er noe vi tror flere bibliotek kan ha nytte av.

Regnskap

-
- [Regnskap midler fra Nasjonalbiblioteket.pdf](#)
 - [Program Appelsiniaseminaret 2024.pdf](#)
-

Vedlegg

-
- [Program Appelsiniaseminaret 2024.pdf](#)
-